

2019-10, oktober 2019

Beste sympathisant,

Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van alles wat er binnen de stichting Noordwijkerhout van Toen gebeurt.

NoVaTo bij de Kletskop

Woensdag 9 oktober zal Abe Bader van NoVaTo bij de Kletskop vertellen over de historie van Noordwijkerhout en de St. Victorparochie. Het belooft een bijzondere, informatieve en nostalgische middag te worden! De middag wordt gehouden in het Victorhuis naast de St. Victorkerk, Sporkenhout 12. Entree is € 5,-, inclusief koffie of thee en een kletskop plus lekkere borrelhapjes!

Aanmelden graag bij: Adri Verhart (0252-375185 / adriverhart@casema.nl) of Maria Beelen (0252-370735 / mariaencees@tele2.nl).

Lezing: Slag om Arnhem

Op woensdag 23 oktober organiseert NoVaTo weer een interessante lezing. Guus Versmissen, medewerker Educatie en museumgids in het Airborne Museum te Oosterbeek, vertelt over de Slag om Arnhem. Op 6 juni 1944 achtten de geallieerde troepen, bestaande uit Amerikaanse, Britse en Canadese militairen, de tijd daar om in actie te komen om Europa te bevrijden van de Duitse bezetter. Onder leiding van generaal Eisenhower en veldmaarschalk Montgomery vond een aanval plaats op de Normandische stranden: D-Day, ook wel 'operatie Overlord' genoemd. Na een zware strijd volgde de bevrijding van Frankrijk op 25 augustus 1944. Vervolgens trekt het enorme geallieerde grondleger richting België en ook dat land viert de bevrijding. Daarna valt het optrekken van de geallieerden stil voor de grens van Nederland. Tijdens die pauze komt veldmaarschalk Montgomery met het plan Market Garden. Versmissen geeft in zijn presentatie uitleg over het plan Market Garden en hoe de operatie tenslotte mislukt tijdens de Slag om Arnhem, ook wel bekend onder de benaming 'a bridge too far'.

De lezing begint om 19:30 uur; u bent welkom vanaf 19:00 uur aan de Zeestraat 3a. Entree alleen met toegangsbewijs. Deze zijn verkrijgbaar in de Zeestraat tijdens openingstijden (woensdag, vrijdag, zaterdag 13:00-16:00 uur). Let op: een kaartje kost deze keer € 3,- voor sympathisanten en € 5,- voor niet-sympathisanten. Er is een beperkt aantal plaatsen. Kom op tijd, want na aanvang van de lezing is er geen entree meer mogelijk.

Monumentendag

Zaterdag 14 september vond de tweede Open Monumentendag plaats die door het comité Monumentendag Noordwijkerhout en de Zilk is georganiseerd. Vele enthousiaste mensen hebben de verschillende locaties bezocht. Het heerlijke (fiets)weer speelde daarbij natuurlijk een grote rol! Zo'n 240 mensen hebben de kapel op Sancta Maria bezocht waarbij de meest gestelde vraag was wat er met het gebouw gaat gebeuren. De Witte Kerk spande de kroon met 250 bezoekers. De kapel van Sint Bavo en het gemeentehuis werden door ongeveer 90 mensen bezocht. Kortom: weer een geslaagde dag!

Verbouwing archief

Vorige week werd er in de Zeestraat verbouwd. Er is een tweede zolder bijgekomen. Een aantal vrijwilligers heeft heel hard gewerkt om dit in een paar dagen voor elkaar te krijgen. Ook is er een nieuwe hoek gecreëerd die het erf van een boerderij moet voorstellen. Het nog niet af, maar er wordt druk aan gewerkt. De expositieruimte is weer te bezoeken.

Prachtige verhalen

Bij deze nieuwsbrief treft u een laatste verhaal aan van Jan Duivenvoorden. Geniet er van! Jan hoort graag wat u er van vindt.

Kerstexpositie

In de gezellige decembermaand willen we een expositie laten zien over engelen. Heeft u een prachtig beeld van een engel, of engeltjes, een schilderij of iets anders waar een engel op afgebeeld staat? En mogen we dit lenen? Dan horen we dit graag van u. Uiteraard komt kwetsbaar materiaal in een vitrine te staan.

Activiteiten

09-10-2019 NoVaTo bij de Kletskop

23-10-2019 Lezing: de Slag om Arnhem

3e week november: bode 32 komt uit

Het testament van Claas Sijvertszoon Erffoort

Vrijgezel zijn in Nederland, het is een beproeving. Na een goede opleiding weet je die ene felbegeerde baan te bemachtigen. Het salaris liegt er niet om. Je smijt het geld niet over de balk en bouwt een appeltje voor de dorst op. In de liefde gaat het wat minder, maar ach, wat geeft het. Vrijheid blijheid heeft ook wat. Tot een arts je confronteert met de onvoorspelbare Magere Hein. Met de dood voor ogen vertelt de notaris dat het leuke vermogen dat je hebt opgebouwd grotendeels naar Vadertje Staat gaat. Naheffing voor een brave (of domme zo u wilt) levenswijze.

Bovenstaande klinkt cynisch maar het is geen nieuws onder de zon. Onze meest gehate belastingvorm bestaat sinds mensenheugenis. Voor Claas Sijvertszoon Erffoort was de situatie in 1736 niet veel anders. Hoewel, er was een niet onbelangrijk verschilletje: de erfbelasting bedroeg in zijn tijd maar een paar procent, schappelijk dus. Niettemin zal ook deze boer uit De Zilk met de vraag geworsteld hebben hoe hij zijn centjes het beste kon doorgeven aan zijn dierbaren. Dat hij er goed over nagedacht heeft blijkt uit zijn testament.

Als zoon van Sijvert Erffoort en Trijntje Akersloot groeide Claes op nabij de kruising van de Beeklaan en Zilkerduinweg. De Erffoortjes woonden daar vanaf 1677 en vormden een succesvolle boerenfamilie. Zo ook Claas die echter de ware Jacoba niet kon vinden; hij bleef vrijgezel. Kort voor de dood van zijn vader koopt hij boerderij Croonenstein met zo'n 11 hectare weiland. Zijn moeder verkoopt de familieboerderij met ruim 25 hectare weiland in de Kleine Zilk aan haar dochter Geertje die met Hendrick Pieterszoon Heemskerk getrouwd was. En broer Cornelis zal een paar jaar later eigenaar van boerderij Wassenaar worden. Claas woont dus dicht bij zijn familie, in feite zijn het zijn burens. De goede band met hen blijkt uit zijn testament. Dat bestaat vooral uit legaten, netjes op naam van broer, zus, neef of nicht beschreven. Broer Cornelis zal als uitvoerder van het testament vooral roerende goederen erven, waaronder het vee en het boerengereedschap.

Claas doet ook een bijzondere schenking. Zijn boerderij vermaakt hij aan het Roomse Jacobshofje in Haarlem; een tehuis voor oude mannen. Voorwaarde is dat de regenten van het hofje de boerderij niet mogen verkopen of opsplitsen. Het verklaart waarom dit agrarisch onroerend goed tot in de jaren zestig van de vorige eeuw eigendom van het Haarlemse hofje

is gebleven, dus zo'n 250 jaar lang. Ook moet er op boerderij Croonenstein een dikke oude sok met geld verstopt zijn geweest want Claas schenkt zijn drie zussen en hun kinderen 4200 gulden, voor die tijd een groot bedrag.

Maar er is ook een bijzondere toezegging van 500 gulden voor een kind van zijn neef Claas van der Fits. "Dog onder de expresse conditie nogtans dat op zijn testateurs overlijden bevonden zal moeten worden dat dezelfves soon naar zijn testateurs vader Sijvert zal wesen genaamt en gedoopt". Claas wilde dus bewerkstelligen dat als zijn neef een zoon zou krijgen zijn eigen vader Sijvert in de naam van dit kind zou voortleven. En hijzelf ook want zijn neef heette immers ook Claas. En jawel, kort voor het tekenen van het testament is een Sijvert Claaszoon van der Fits geboren. Zijn ouders moeten de belofte van de vrijgezel dus gekend hebben.

Claas Erffoort is in naam nog altijd onder ons. Zijn achternaam vinden we op een straatbordje in de wijk Zeeburg. En de Jacobsstraat en Kroonenstein in De Zilk herinneren aan de boerderij die door het Jacobshofje werd geërfd. Gelet op het bijzondere legaat in zijn testament zou Claas dik tevreden geweest zijn over zoveel postume bekendheid.

Tekst: Jan Duivenvoorden (heeremenis@ziggo.nl)